[2023] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 644

ਸੁਪਰ ਡਾਇਮੰਡ ਟੂਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਕੇ. ਮੋਹਨ ਰਾਓ (2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6216)

ਮਾਰਚ 02, 2023

[ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ ਅਤੇ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996: ਧਾਰਾ 34 - ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨਾ - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਖਾਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ - ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਫਰਮ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭਾਈਵਾਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ - ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ - ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਣ ਅਤੇ 21 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 17 ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ – ਆਯੋਜਿਤ : ਧਾਰਾ 17 ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ), ਫਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਵਧਾਰਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ ਸੀਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵੱਲਭ ਗਲਾਸ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ [1984] 3 ਐਸਸੀਆਰ 180; ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂਪੀ ਬਨਾਮ ਔਰਿਆ ਚੈਂਬਰਜ਼ ਆਫ਼ ਕਾਮਰਸ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ [1986] 2 ਐਸਸੀਆਰ 430; ਆਰ. ਰਾਧਾ ਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸੁਪਰ ਡਾਇਮੰਡ ਟੂਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਮੋਹਨ ਰਾਓ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1984] 3 ਐਸਸੀਆਰ 180	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 10
[1986] 2 ਐਸਸੀਆਰ 430	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 10
[2018] 12 ਐਸਸੀਆਰ 143	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 10

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6216.

2007 ਦੇ ਓ.ਐੱਸ.ਏ ਨੰਬਰ 67 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 29.09.2008 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਆਰ. ਆਨੰਦ ਪਦਮਨਾਭਨ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਦਿਆਲ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਪੀ.ਆਈ. ਜੋਸ, ਐਡ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ, ਜੇ.

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ; ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ।

2. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ 28.08.1997 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਾਥੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਚੂਨਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।

3. ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੁੱਲ 76,34,423.86/- ਦੀ ਰਕਮ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੀ ਰਕਮ 53,87,664.40/- ਸੀ।

4. ਸਾਲਸ ਨੇ 18% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ @ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 31.01.1994 ਤੋਂ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਵਿਆਜ। ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ 21 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੇਖਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਅਸਥਿਰ ਸੀ।

5. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਆਨੰਦ ਪਦਮਨਾਭਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਆਡੀਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ, ਓਵਰ-ਇਨਵੌਇਸਿੰਗ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਖੋਜ ਅਤੇ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਆਡੀਟਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕੜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ।

6. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸਭ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। . ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।

7. ਮਿਸਟਰ ਜੋਸ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ; ਸਗੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਓਵਰ-ਇਨਵੌਇਸਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਲ 1993 ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਉਸਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਫਰਵਰੀ, 1994 ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ 1997 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ, ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ, 1997 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤ

ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵੀ, ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੇ 21 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਵਿੱਚ ਅਵੇਰਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਸੰਬਰ, 1993 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਜਨਵਰੀ, 1994 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ, 1997 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਵਿਚ ਵੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਆਖਰਕਾਰ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਉਹ ਸੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਓਵਰ-ਇਨਵੈਇਸਿੰਗ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੀਰੇ, ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੋੜਨਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

10. ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਫਰਮ ਛੱਡਣ ਦੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਫਰਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ) ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ ਸੀਮਾ ਦੇਖੀ ਜਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵੱਲਭ ਗਲਾਸ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ[1] ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ, ਯੂਪੀ ਬਨਾਮ ਐਰਿਆ ਚੈਂਬਰਜ਼ ਆਫ ਕਾਮਰਸ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ[2] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮਿਤੀ - ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ - ਸੀਮਾ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਰ. ਰਾਧਾ ਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ[3] ਵਿੱਚ ਇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 17:

"ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਤੋੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਕੰਸ਼ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ "ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਚੱਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

[1] (1984) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 180 2 [1986]

[2] ਐੱਸਸੀਆਰ 430

[3] [2018] 12 ਐੱਸਸੀਆਰ 143

11. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ (ਆਪਣੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ) ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਜ਼), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

(ਸਹਾਇਕ: ਵੇਦਾ ਸਿੰਘ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.) ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PALLAV THAKUR ADVOCATE